

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8980 din 22.08.2023

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (reglementări privind asigurarea obligatorie de asistență medicală) (Legea nr.1585/1998, Legea nr.1593/2002 și Codul contravențional) (număr unic 489/MS/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Sănătății, www.ms.gov.md la compartimentul

Transparența decizională, precum și pe portalul www.particip.gov.md

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

În nota informativă se menționează că: *„Recomandările părților interesate au fost discutate în cadrul întrunirii consultative din data de 26 iulie 2023 cu participarea reprezentanților Centrului pentru Politici și Analize în Sănătate, Asociației Investitorilor Străini, Uniunii Instituțiilor Medico-Sanitare Private”.*

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează că: *„Proiectul în cauză a fost elaborat în vederea modificării cadrului normativ aferent asigurării obligatorii de asistență medicală (AOAM)”.*

La fel, în nota informativă se menționează că: *„Scopul proiectului este:*

- *asigurarea ocrotirii sănătății mamelor neangajate care îngrijesc copiii până la vârsta de 2 ani, prin acordarea statutului de persoană asigurată de către Guvern;*
- *sporirea gradului de conformare voluntară a persoanelor care achită primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă prin prelungirea statutului de persoană asigurată până la data de 31 ianuarie a anului următor celui în care au achitat primele;*
- *asigurarea unui tratament egal în raport cu persoanele angajate, prin menținerea statutului de persoană asigurată liber-profioniștilor ce practică activitate în sectorul justiției, persoanelor neangajate care exercită independent profesiunea de medic de familie, în cazul suspendării activității acestora, pe durata concediului de maternitate sau a concediului pentru îngrijirea copilului cu vârsta de până la 3 ani;*
- *reglementarea condițiilor de încadrare a prestatorilor de servicii medicale în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;*
- *eliminarea regimului special de reținere și raportare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate pentru angajații conducători auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi;*
- *excluderea răspunderii contravenționale pentru neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termenul stabilit de lege (până la 31 martie), pentru a evita presiunea financiară asupra persoanelor care nu s-au asigurat în mod individual;*
- *precizarea unor reglementări pentru excluderea interpretărilor duale, degrevarea cadrului legislativ privind sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală de normele desuete”.*

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin completarea cu reglementări privind organizarea sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*

- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului se va realiza în limita fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (...)”.

1.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum sau rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare. Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului”.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.”

Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23 din 18.01.2019.

La proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (reglementări privind organizarea sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală) a fost elaborată Analiza Impactului de Reglementare care definește problema, stabilește obiectivele, identifică opțiunile și analizează și compară opțiunile.

La fel, se menționează despre aspectele privind implementarea și monitorizarea.

În nota informativă se menționează că: „La data de 30 mai 2023 AIR-ul la proiectul de lege a fost examinat și susținut condiționat de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă se menționează că: „Proiectul în cauză a fost elaborat în vederea modificării cadrului normativ aferent asigurării obligatorii de asistență medicală (AOAM)”.

La fel, în nota informativă se menționează că: „Scopul proiectului este:

- asigurarea ocrotirii sănătății mamelor neangajate care îngrijesc copiii până la vârsta de 2 ani, prin acordarea statutului de persoană asigurată de către Guvern;

- sporirea gradului de conformare voluntară a persoanelor care achită primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă prin prelungirea statutului de persoană asigurată până la data de 31 ianuarie a anului următor celui în care au achitat primele;

- asigurarea unui tratament egal în raport cu persoanele angajate, prin menținerea statutului de persoană asigurată liber-profioniștilor ce practică activitate în sectorul justiției, persoanelor neangajate care exercită independent profesiunea de medic de familie, în cazul suspendării activității acestora, pe durata concediului de maternitate sau a concediului pentru îngrijirea copilului cu vârsta de până la 3 ani;
- reglementarea condițiilor de încadrare a prestatorilor de servicii medicale în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;
- eliminarea regimului special de reținere și raportare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate pentru angajații conducători auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi;
- excluderea răspunderii contravenționale pentru neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termenul stabilit de lege (până la 31 martie), pentru a evita presiunea financiară asupra persoanelor care nu s-au asigurat în mod individual;
- precizarea unor reglementări pentru excluderea interpretărilor duale, degrevarea cadrului legislativ privind sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală de normele desuete”.

Cu referință la fundamentarea economico-financiară a proiectului, în nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului se va realiza în limita fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (...)”.

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

22.08.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Inspector principal

Digitally signed by Curmei Vadim
Date: 2023.08.22 11:30:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

